

Presentatie Beleidsplan 26 mei 2016

Sinds 2006 ben ik werkzaam als coördinator van het ELV. Zelf ben ik geen vertaler, ik heb Nederlandse Taal- en Letterkunde gestudeerd, hier in Utrecht. Mijn specialisatie was Middelnederlandse letterkunde, waar ik natuurlijk dagelijks nog plezier van heb.

Iets wat mij in ieder geval is bijgebleven is dat men in de Middeleeuwen zei: “Wij zijn als dwergen, zittend op de schouders van reuzen, zodat wij meer en verder zien dan zij, niet zozeer door de scherpte van onze eigen blik of door de lengte van ons lichaam, maar omdat wij in de hoogte worden getild en verheven worden door de grootheid van de reuzen.” De Middeleeuwers kwamen dus verder doordat ze voort konden bouwen op de kennis die in de Oudheid was vergaard en doorgegeven.

Vandaag ervaar ik iets soortgelijks. Wij staan nu aan het begin van het ELV nieuwe stijl, het ELV 3.0. Wij bouwen voort op wat er in de afgelopen vijftien jaar is bereikt en zullen nu weer een nieuwe weg inslaan. Dat kan alleen maar dankzij het werk van de verschillende reuzen en reusjes die ons zijn voorgegaan. Allereerst zijn dat natuurlijk Henri Bloemen en Ton Naaijens, die het ELV jarenlang samen hebben geleid en een schat aan ervaring met vertalen en vertaalonderwijs hebben ingebracht. Vanuit de Taalunie, die het ELV heeft ingesteld, is Karlijn Waterman al vanaf het begin betrokken. Hoewel niet steeds op de voorgrond, heeft zij al die jaren een zeer belangrijke rol gespeeld. Ik denk ook aan de verschillende algemeen secretarissen van de Taalunie en de directeuren en medewerkers van de Letterenfonds, die vanaf het allereerste begin hun commitment met het ELV hebben getoond en met wie wij altijd zo goed hebben samengewerkt. En aan de verschillende medewerkers van het bureau van het ELV, die ieder op hun eigen manier een steentje hebben bijgedragen aan wat het ELV nu is. Aan de instellingen om ons heen, zoals de Vlaamse Auteursvereniging, de Vereniging van Letterkundigen, de VertalersVakschool, collega-universiteiten, de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek, waarmee wij ook in de komende periode weer op hopen te trekken. Aan de verschillende leden van de Raad van Advies, die steeds positief-kritisch met het ELV hebben meegedacht. Aan de redacteurs en uitgevers, die beginnende vertalers de kans hebben gegeven om onder begeleiding van een mentor hun eerste boek te vertalen, en zo een goede start te maken met hun professionele loopbaan als literair vertaler.

Maar het belangrijkste zijn natuurlijk de literair vertalers, waarvóór het ELV werkt, maar met wie ook zo goed wordt sámgewerkt. Het blijft een wonder hoe ruimhartig de gerenommeerde vertalers hun kennis ter beschikking stellen aan hun beginnende collega's, of dat nu via een cursus is, een mentoraat of een coachingstraject. Dankzij hun kennis en expertise heeft het aanbod van het ELV zich in de afgelopen jaren steeds verder kunnen ontwikkelen en hebben zoveel vertalers in verschillende taalrichtingen belangrijke stappen in hun carrière kunnen zetten.

Het nieuwe Beleidsplan heeft geen motto, maar als ik daar nu iets op zou moeten plakken zou dat een citaat uit de bijbel zijn: “Onderzoekt alle dingen en behoudt het goede” (dit is hoe ik het mij zelf herinner; toen ik het nog eens opzocht ontdekte ik dat er vele varianten oftewel *vertalingen* mogelijk zijn - maar daar moeten we in dit verband maar niet te diep op ingaan). Dat is de manier waarop wij de nieuwe beleidsperiode ingaan: wij willen nieuwe mogelijkheden gebruiken - vooral op online gebied - en ook nieuwe samenwerkingen aangaan, maar tegelijk vooral niet de goede dingen weggooien die zich in de afgelopen jaren hebben bewezen. Het belangrijkste voorbeeld hiervan is het mentoraatsprogramma, dat het ELV samen

met de Letterenfonds en uitvoert en dat een ideale manier van opleiden is gebleken. Ook de Zomercursus voor vertalers *uit* het Nederlands blijft op het programma staan. Dat is de activiteit waarmee het ELV - destijds Steunpunt Literair Vertalen -, ooit begonnen is, en die nog steeds in een behoefte blijkt te voorzien. Dit jaar staan Arabisch en Frans op het programma, en de selectieprocedure voor de deelnemers is in volle gang.

In het Beleidsplan kunt u lezen wat de richting is die wij de komende jaren willen inslaan en met welke activiteiten wij in 2016 aan de slag gaan. In de loop van het jaar zal het Bureau weer op volle sterkte zijn (wij werven op dit moment voor een projectmedewerker online onderwijs, waarmee er voor het eerst een specialist op dit gebied op ons kantoor komt). De inhoudelijke kwaliteit van de nieuwe diensten en producten die worden ontwikkeld, zal worden gewaarborgd door een Wetenschappelijk Comité met leden uit de twee universiteiten. Dit zijn Reine Meylaerts en Chris Van de Poel van de KU Leuven en Philiep Bossier van de Universiteit Utrecht.

Tot slot een kleine greep uit de activiteiten van dit jaar: er komen nieuwe dossiers voor nieuwe taalrichtingen, op basis waarvan het beleid voor de komende jaren kan worden vastgesteld. De Leerlijn Literair Vertalen, die inmiddels in Europees verband verder is ontwikkeld, blijft de basis voor alle activiteiten van het ELV. Er zal worden gewerkt aan verdere ontwikkeling, maar vooral ook aan de bevordering van het gebruik hiervan door vertalers, opleiders en beleidsmakers. Er worden formats, tools en handleidingen gemaakt en beschikbaar gesteld, al dan niet digitaal. Het mentotaatsprogramma wordt voortgezet, net als de Zomercursus, de Lage Landen Ateliers en de Vertaalateliers op Locatie, waarmee studenten binnen en buiten het taalgebied kennismaken met literair vertalen. Bijzondere aandacht zal er zijn voor degenen die literair vertalers opleiden, zoals de collega-universiteiten en -hogescholen, de transnationale Master Literair Vertalen, de VertalersVakschool, de docenten Neerlandistiek aan de universiteiten buiten Nederland en Vlaanderen, de individuele vertalers die als docent of mentor optreden. In samenwerking met deskundigen van elders willen we hen extra ondersteuning gaan bieden. En wij hopen een flinke stap te zetten in het ontwikkelen van online onderwijs, zodat een zo groot mogelijke groep vertalers kan worden bereikt.

Ik ben erg blij dat wij op deze dag samen met het bestuur, de geassocieerde partners, de Adviesraad, het Wetenschappelijk Comité en het bureau officieel een nieuwe beleidsperiode kunnen inluiden en dank iedereen bij voorbaat voor de welwillende samenwerking. En ik ga ervan uit dat jullie ons weten te vinden met al jullie suggesties, opmerkingen en ideeën.